

OPLEIDINGSINSTITUUT PPO

SPECIALISTISCHE OPLEIDING TOT KLINISCH PSYCHOLOOG

EN

OPLEIDING TOT PSYCHOTHERAPEUT

KP 2016 - PT 2017

VERVOLGCURSUS COGNITIEVE GEDRAGSTHERAPIE

DEEL A

GEÏNTEGREERDE COGNITIEVE GEDRAGSTHERAPIE

DEEL B

ACT

SCHEMATHERAPIE

februari tot juli 2018

HOOFDDOCENT: mw. dr. F. J. VAN APELDOORN

Cursus: Vervolg cursus Cognitieve Gedragstherapie

Omvang cursus: 100 uur

Data: 2, 9, 16 en 23 februari 2018
9, 16 en 23 maart 2018
6 april en 1 juni 2018 (CGT 57 uur)

15 en 29 juni, en 13 juli 2018 (ACT 18 uur)

8 en 22 juni, 6 en 20 juli 2018 (Schema 25 uur)

Tijd: Bijeenkomst 1 - 8: 09.45 tot 17.00 uur (pauze 13.00-14.00 uur)
Bijeenkomst 9: 09.00 tot 17.00 uur (pauze 13.00-14.00 uur)
Bijeenkomst 10,12,14,16: 10.00 tot 17.00 (pauze 13.00-14.00 uur)
Bijeenkomst 11,13,15: 09.45 tot 17.00 uur (pauze 13.00-14.00 uur)

Locatie: Damsterplein 6, Groningen

Hoofddocent: mw. dr. F.J. van Apeldoorn

Manager opleidingen: mw. S. van Aalderen MSc

Groepssecretaresse: mw. G.F. van Houten

Toetsing:

- 100% aanwezigheid
- demonstratie interventie (deel A)
- casuspresentatie en bijbehorend schriftelijk verslag (deel A)
- schriftelijke toets (deel B)
- casusconceptualisatie (deel B)

Inhaalopdracht: Bij het niet beantwoorden aan de norm van 100% aanwezigheid wordt een inhaalopdracht verstrekt.

Docenten: Mw. dr. F.J. van Apeldoorn
Mw. dr. J. Wiersma
Mw. prof. dr. K. Schreurs
Dhr. drs. S. van Straten
Mw.drs. J. A. Arendsen-Hein

LITERATUUR:

DEEL A. GEÏNTEGREERDE COGNITIEVE GEDRAGSTHERAPIE:

Verplicht:

- Beck J.S. (2013), *Cognitieve gedragstherapie, theorie en praktijk*, tweede editie. Uitgeverij Nieuwezijds, Amsterdam. Vertaling Scheen, Wouter. *Cognitive Therapy, Second Edition: basics and beyond*. New York 2011: Guilford Press: ISBN: 9789057123849 € 49,95
- Wiersma, dr. Jenneke, Schaik, dr. Anneke van, Oppen, prof.dr. Patricia van (2015), *Cognitieve Behavioral Analysis System of Psychotherapy (CBASP) voor de behandeling van chronische depressie*. ISBN 9789036810005, € 34,95

Bekend verondersteld:

- Korrelboom, K. & Broeke, E. ten (2014) *Geïntegreerde Cognitieve Gedragstherapie handboek voor theorie en praktijk*, 2^e herziene druk, Bussum: Coutinho BV

Aanbevolen:

- Stott, R, Mansell, W, Salkovskis, P, Leander, A, Cartwright-Hatton, S (2010), *Oxford Guide to Metaphors in CBT. Building cognitive bridges*. Oxford University Press. ISBN 9780199207497.
- Hackmann, A, Bennett-Levy J. Holmes E.A, (2011), *Oxford Guide to Imagery in Cognitive Therapy*. Oxford University Press. ISBN 9780199234028.
- Bennett-Levy, J, Butler, G, Fennell, M. Hackman, A, Mueller, Westbrook, D, (2010). *Oxford Guide to Behavioural Experiments in Cognitive Therapy*. Oxford University Press. ISBN 9780198529156.

DEEL B. ACT EN SCHEMATHERAPIE:

Verplicht:

- Jansen G., Baten T. (2014). *Time to ACT! Het handboek voor professionals*. Zaltbommel: Uitgeverij Thema.
- Young, J.E., Klosko, J.S. & Wieshaar, M.E. (2013). *Schemagerichte therapie. Handboek voor therapeuten*. Bohn Stafleu van Loghum, Houten.
- Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010). *Schematherapie bij borderlinepersoonlijkeheidsstoornis*. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

Overige literatuur (deel A en deel B) wordt op Nestor gezet.

BESCHRIJVING EN DOELSTELLING VAN DE CURSUS:

Cognitieve Gedragstherapie (CGt) is een proces waarbij een therapeut op een transparante en met de patiënt vooraf overeengekomen wijze, zo veel mogelijk in de wetenschappelijke (klinische) psychologie verankerde en zo veel mogelijk effectief gebleken kennis en methoden toepast om de emotionele en / of gedragsproblemen van de patiënt duurzaam en relevant te reduceren (Korrelboom en ten Broeke, 2014).

In de vervolgcursusmodule geïntegreerde CGt deel A, is het doel de kennis en vaardigheden die zijn opgedaan in de basis cursus te verdiepen en te verbreden. In de basis cursus heb je kennis gemaakt met diverse evidence based behandelprotocollen voor een heel aantal (DSM 5) stoornissen. Een behandeling volgens een evidence based behandelprotocol wordt in principe efficiënter en effectiever geacht dan een niet protocollaire behandeling. Uit de praktijk is echter ook bekend dat niet alle patiënten voldoende opknappen van een protocollaire behandeling, dat er soms complicaties optreden gedurende de behandeling en dat de uitval (te) hoog is. Als psychotherapeut en klinisch psycholoog behandel je patiënten met meervoudige en complexe problematiek. Juist voor deze patiënten is kennis en kunde op het gebied van probleemtaxatie en het ontwerpen van een behandeling op maat noodzakelijk. Dat vraagt flexibiliteit en creativiteit van jou als therapeut. Het vraagt ook van je dat je vaardig bent in het aangaan en hanteren van een goede therapeutische relatie en met name dat je die relatie kunt gebruiken in het bewerkstelligen van de therapie-doelen.

In de cursus zal de nadruk liggen op het toepassen van interventies bij diverse stoornissen en complexe problematiek. Het volledige cognitief gedragstherapeutische proces loopt als een rode draad door de cursus heen. Het oefenen en aanleren van vaardigheden staat centraal en er is veel ruimte voor inbreng casuïstiek en vragen. De cursus richt zich op volwassenen; waar gepast worden aandachtspunten genoemd met betrekking tot andere doelgroepen (ouderen, kinderen en jeugdigen). Er is aandacht voor de onderzoeksbevindingen vanuit therapie-effectonderzoek en voor inzichten vanuit de experimentele psychopathologie.

Een bijeenkomst wordt gewijd aan een (voor Nederland) relatief nieuwe behandelvorm voor persisterende depressie: CBASP. CBASP is bij uitstek een voorbeeld van een specifieke vorm van CGt bij patiënten die van eerdere CGt en/of medicamenteuze behandeling onvoldoende of slechts tijdelijk hebben kunnen profiteren. CBASP vraagt bijzondere psychotherapeutische vaardigheden.

Na deel A van de CGt-vervolgcursus heb je kennis en vaardigheden opgedaan over hoe je patiënten met complexe problematiek behandelt binnen een cognitief gedragstherapeutisch kader. Dat betekent dat je je kennis over de leertheoretische principes hebt verdiept, dat je vaardiger bent geworden in het toepassen van cognitief gedragstherapeutische interventies, dat evidence based werken een vanzelfsprekendheid is geworden en dat je in staat bent om maatwerk te bieden. Je hebt geleerd dat geïntegreerde cognitieve gedragstherapie een groot speelveld biedt waarbinnen je als psychotherapeut oneindig kunt variëren en doeltreffend kunt behandelen.

Na deze verbreding kun je je opleiding vervolgen met verdieping van specifieke vormen van aanpak binnen de CGt in deel B: met de ACT-cursus en met Schematherapie. In totaal voldoe je dan aan de eisen van 100 uur vervolgcursus vereist voor het lidmaatschap van de VGt.

Omvang:

De zittingen duren 6 tot 7 uur en zijn telkens op vrijdagen, met een uur lunchpauze. De totale contacttijd van de vervolgcursus is 100 uur. Naast de contacturen wordt uitgegaan van 350 werkuren.

(Huiswerk)afspraken:

- Je bestudeert de bij de zitting behorende literatuur
- Je maakt de huiswerkopdrachten beschreven bij de afzonderlijke zittingen
- Je participeert actief tijdens de discussies en de oefeningen
- Je brengt eigen casuïstiek in en zoekt de verbinding met je eigen praktijk

Toetsen deel A:

- Iedere cursist geeft een presentatie over een bepaalde interventie of methodiek. In deze presentatie komt aan bod: korte inleiding over de interventie of methodiek (denk aan: leertheoretische basis, verondersteld werkingsmechanisme, procedure, indicatie) en korte demonstratie (bij voorkeur middels video opname eigen patiënt. Alternatief is middels demonstratie op mede cursist). Het rooster wordt tijdens de eerste bijeenkomst ingevuld.
- Iedere cursist houdt een casuspresentatie. In deze presentatie komt aan de orde: klachten en hulpvraag, diagnostische afweging (DSM 5, FA/BA, holistische theorie) en het (onderbouwde) behandelplan (denk bijvoorbeeld aan protocollair versus maatbehandeling). Een verslag van dezelfde casus wordt ingeleverd en beoordeeld. Het rooster wordt tijdens de eerste bijeenkomst ingevuld.

Toetsen deel B:

- Maken van schriftelijke eindtoets (ACT)
- Inleveren schriftelijke schemagerichte casusconceptualisatie (Schematherapie)

Certificaat:

Aan het eind van de cursus ontvangt iedere geslaagde cursist een certificaat met daarop de naam van de cursus en van de docent(en), alsmede het VGCT-nummer en plaats en data waar(op) de cursus heeft plaatsgevonden. Nadere informatie over het opleidingstraject kan worden gevonden op de website van de VGCT: www.vgct.nl